VEȘTI DIN TRANSNISTRIA

Sărbătoare pe celălalt cap de pod

Limba, istoria și tradițiile — 3 piloni pe care se sprijină națiunea — sub acest generic a decurs sărbătoarea satului Copanca (Slobozia). Această localitate plăsmuită de însuși Dumnezeu într-un colț de rai a avut de îndurat momente dintre cele mai tragice. În timpul celui de-al doilea război mondial satul a fost transformat într-un cap de pod, de unde s-au dat lupte decisive pentru distrugerea hoardelor fasciste. Plugarii din partea locului lucrînd pămîntul mai găsesc și acum cîte o bombă ruginită, un depozit de muniții militare, o cască sau chiar un craniu de om. Luptele aici au fost îngrozitoare.

Apoi a urmat o perioadă nu mai puțin tristă. S-au început represiunile, deportarea celor mai buni gospodari din sat, hăcuirea pămîntului satului în așa fel că acum, cînd oamenii din localitate vor să practice formele noi de gospodărire, n-au pămînt. O parte din pămîntul lor a fost repartizat satelor din vecinătate fără a-i întreba pe stăpînii lui adevărați, pe alte pămînturi au fost organizate gospodării noi pentru venetici.

Cap de pod al ofensivei separatiștilor e considerată Copanca și în zilele noastre. Susținuți de armată și de forțele imperiale din Moscova, aceste forțe distructive organizează lovitură după lovitură în cinstea, demnitatea și tezaurul cultural al satului. În vara anului curent s-au încumetat chiar să dea jos de pe clădirea Sovietului sătesc tricolorul, să-l rupă în bucăți și să-l calce în picioare. Făptașii au fost trași la răspundere penală, dar oamenii din sat tot nu au liniște.

Întîlnindu-mă cu ei la sărbătoarea satului, mi-au spus că sînt bucuroși de actul de independență a Republicii Moldova, de tot ce s-a cucerit pînă acum — limba de stat, drapelul, stema, suveranitatea, — dar îngrijorarea și neliniștea nu dispare, îi urmărește la orice pas. În puterea nopții la 18 august a căzut ca un trăsnet asupra satului ordinul de a mobiliza de urgență 80 de tineri și a-i duce la unitatea militară din Tiraspol. Toți oamenii dormeau cel mai dulce somn, iar «activiștii» băteau la porțile oamenilor, îi ridicau din pat pe tineri. La Tiraspol pînă la ziuă au și fost îmbrăcați în haine militare.

— De la noi au fost trimiși numai 12 tineri, pe ceilalți nu i-am găsit, ne informează Nicolae Chirman, președintele Sovietului sătesc Copanca. Iar cei 12 tineri a doua zi au fost trimiși acasă.

Într-o așa stare de stres au venit oamenii din Copanca să-și sărbătorească limba, istoria și independența, să consemneze strămoșeasca sărbătoare Sfînta Maria, de care se uitase totalmente ca și pretutindeni.

— Astăzi punem începutul unei noi tradiții, — hramul satului, în cadrul căreia vom consemna și ziua limbii, independenței și suveranității, care au devenit sărbători sfinte, ținu să sublinieze și Ion Deliu, președintele colhozului din localitate.

Oamenii din Copanca știu să muncească și de atîta au cu ce întîlni sărbătorile. Ziua satului a început cu un iarmaroc, la care a participat fiecare cu ce a avut. De fapt știm cu toții că anul agricol curent a fost cît se poate de complicat: cu oscilații bruște de temperatură primăvara, ceea ce a împiedicat polenizarea în livezi, cu precipitații abundente aproape toată vara, cu inundații și cele mai diferite boli ale plantelor. Cu toate acestea, ogorul de grîu i-a răsplătit pe plugari cu cîte 42 centnere de boabe la hectar, legumele promit cel puțin 360 centnere la hectar. Pînă la ora actuală gospodăria a livrat producție în valoare de 15 milioane, acumulînd un venit net de peste 5 milioane de ruble. Mari speranțe pun copăncenii în cultura porumbului, care a rodit anul acesta ca niciodată — se așteaptă să se obțină peste 100 centnere de boabe de pe cele 360 hectare.

Din cer cernea o ploaie mărunță, care se înteța, iar copăncenii nu și-au întrerupt sărbătoarea. A cîntat muzica, au fost organizate diferite reprezentații artistice, loterii.

Gheorghe BOTICA,
corespondentul nostru.